

Sygn. akt II KK 107/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Roman Sądej

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **J. M.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 24 maja 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść
skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w W.

z dnia 11 kwietnia 2011 r.,

**uchyla wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 kwietnia
2011r. w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie
przekazuje Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

J. M. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego z dnia 26 października 1995 r. (sygn. akt III K 1861/94) za przestępstwo z art. 208 d.k.k., popełnione 4 lipca 1994 r., na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat oraz na podstawie art. 36 § 1 i 2 d.k.k. na karę grzywny w wysokości 200 złotych; w stosunku do skazanego postanowieniem z dnia 26 września 1998 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;
2. Sądu Okręgowego z dnia 18 maja 2004 r., sygn. akt VIII K 123/04) za przestępstwo z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 5 września 1998 r., na mocy art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., przy zastosowaniu art. 60 § 2 k.k., na karę 2 lat pozbawienia wolności;
3. Sądu Rejonowego z dnia 18 kwietnia 2000 r. (sygn. akt III K 374/99) za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione 11 grudnia 1998 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. na karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych po 10 złotych każda;
4. Sądu Rejonowego z dnia 19 kwietnia 2005 r. (sygn. akt VIII K 1665/03) za przestępstwo z art. 278 § 3 k.k., popełnione 13 stycznia 1999 r., na karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych po 50 złotych każda;
5. Sądu Rejonowego z dnia 24 października 2000 r. (sygn. akt VIII K 47/00) za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione w maju 1996 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 3 lata oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. na karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 10 złotych każda; w stosunku do skazanego postanowieniem z dnia 22 marca 2002 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;
6. Sądu Rejonowego z dnia 3 lipca 2009 r., sygn. akt XIV K 29/05, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 9 listopada 2009 r., sygn. akt X Ka 766/09:
 - a) za czyn z art. 278 § 1 k.k., popełniony w dniu 1.03.2003 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

b) za czyn z art. 272 k.k., popełniony w dniu 18.08.2000 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

c) za czyn z art. 273 k.k., popełniony w dniu 2.03.2003 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

d) za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 i § 3 k.k., popełniony w okresie od dnia 18.10.2003 r. do dnia 22.10.2003 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

orzekającym karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 9.11.2009 r., sygn. akt X Ka 766/09, wyrok ten został zmieniony w ten sposób, że uniewinniono oskarżonego od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k., popełnionego w dniu 14.08.2000 r. oraz złagodzone do roku karę orzeczoną za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., wskutek czego orzeczono wobec skazanego nową karę łączną w wymiarze roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

7. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego z dnia 9 listopada 2009 r., sygn. akt IX K 1358/09, za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k., popełniony w dniu 17.07.2009 r., za który w oparciu o treść art. 58 § 3 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. wymierzono mu karę 8 miesięcy ograniczenia wolności w postaci wykonywania nieodpłatnej dozorowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie.

Sąd Okręgowy, wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2011 r., sygn. akt VIII K 220/10, połączył orzeczone w ww. wyrokach kary wskazane w pkt. 2, 3, 4, 5, 6b (tj. w zakresie kary orzeczonej za czyn z art. 272 k.k.) i wymierzył skazanemu J. M. karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy oraz karę łączną grzywny w wymiarze 40 czterdziestu stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 złotych, a na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałej części umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego.

Od tego orzeczenia kasację na korzyść skazanego wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, podnosząc zarzut rażącego i mogącego mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenia art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k., poprzez uznanie przez Sąd orzekający, że nie zachodzą przesłanki do

wydania wyroku łącznego w stosunku do czynów popełnionych przez skazanego w dniach 1 marca 2003 r., 2 marca 2003 r. i w okresie od 18 października 2003 r. do dnia 22 października 2003 r., za które został on skazany wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 3 lipca 2009 r., sygn. akt XIV K. 29/05, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 9 listopada 2009 r., sygn. akt X Ka 766/09 (pkt 6), co skutkowało nieuzasadnionym umorzeniem postępowania o wydanie wyroku łącznego w zakresie tych czynów.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie wyroku łącznego Sądu Okręgowego w W. w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazanie sprawy Sądowi *meriti* do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

W rozpoznawanej sprawie nie może być wątpliwości co do tego, że przestępstwa przypisane J. M. w wyroku Sądu Rejonowego z dnia 3 lipca 2009 r., sygn. akt XIV K 29/05, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 9 listopada 2009 r., (sygn. akt X Ka 766/09), wskazane w pkt. 6a, c i d części wstępnej niniejszego uzasadnienia, tj. popełnione odpowiednio w dniach: 1.03.2003, 2.03.2003 oraz od dnia 18.10 do dnia 22.10.2003 r., spełniały przesłanki do połączenia wymierzonych za nie kar. Jej niewymierzenie przez Sąd *meriti* stanowiło rażące naruszenie art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k., mające istotny wpływ na treść wyroku. Wobec orzeczenia nowej kary łącznej, obejmującej m.in. karę za przestępstwo wskazane w pkt 6b (popełnione w dniu 18 sierpnia 2000 r.), utraciła bowiem moc kara łączna orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 3 lipca 2009 r., zmienionym przez wyrok Sądu Okręgowego z dnia 9 listopada 2009 r., co przy zaniechaniu Sądu, popełnionym w zaskarżonym wyroku łącznym, skutkowało odrębnym wykonaniem kar jednostkowych orzeczonych za czyny opisane w pkt 6a, c i d.

Trafna jest argumentacja zawarta w kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich. Przepis art. 569 k.p.k. rzeczywiście reguluje jedynie właściwość sądu w przedmiocie wydania wyroku łącznego i jego treść

(zwłaszcza zwrot: „wyrokami różnych sądów”) nie może być postrzegana, jako limitująca zakres zastosowania instytucji kary łącznej, której przesłanki zostały unormowane w art. 85 i n. k.k. Zasadnie wskazuje skarżący, że nie ma znaczenia charakter przyczyn powodujących brak rozstrzygnięcia o karze łącznej, albowiem potrzeba wydania wyroku łącznego aktualizuje się w każdej sytuacji, w której stwierdzenie realnego zbiegu przestępstw obliguje sąd do orzeczenia kary łącznej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2012 r., sygn. akt III KK 379/11).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy dokona zatem połączenia kar jednostkowych, orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 3 lipca 2009 r., sygn. akt XIV K. 29/05, określonych w pkt 6a, b i d części wstępnej niniejszego uzasadnienia, a następnie wymierzy karę łączną w granicach określonych przez przepis art. 86 § 1 k.k.

Mając na uwadze powyższe rozważania, orzeczono jak w wyroku.